

شماره : ۱۴۵۱/۱۱۶۳۸۷۸
 تاریخ : ۱۴۰۱/۰۲/۱۵
 زمان : ۹:۱۰:۲۱
 پیوست : دارد

جمهوری اسلامی ایران
 وزارت امور خارجه

به نام خدا

جناب آقای صبوری

مدیر کل محترم دفتر دیپلماسی اقتصاد مقاومتی

موضوع: گزارش "معادن و صنایع معدنی قزاقستان"

باسلام و احترام:

به پیوست گزارش تهیه شده در این سفارت تحت عنوان "معادن و صنایع معدنی قزاقستان" جهت آگاهی و ارسال به وزارتخانه ها، سازمانها و مراکز ذیربط کشورمان فرستاده می شود.

مجید صمدزاده طباطبائی

سفیر جمهوری اسلامی ایران در نورسلطان

رونوشت :

- جناب آقای پیمان پاک معاون محترم وزیر و رئیس کل سازمان توسعه تجارت ایران وزارت صنعت، معدن و تجارت
- جناب آقای کریمزاده سرپرست محترم دفتر اروپا و آمریکا سازمان توسعه تجارت ایران
- سرکار خانم آشتیانی مشاور محترم ارتباطات و امور بین الملل سازمان توسعه و توسازی معادن و صنایع معدنی ایران ایمنیدرو
- جناب آقای علیدی رئیس محترم اتاق بازرگانی مشترک جمهوری اسلامی ایران و جمهوری قزاقستان
- جناب آقای مهرانی سرپرست محترم معاونت بین الملل اتاق بازرگانی صنایع، معادن و کشاورزی ایران
- جناب آقای بهرامن رئیس محترم انجمن خانه معدن ایران
- جناب آقای پورمند مدیر عامل محترم شرکت مادر تخصصی (هلدینگ) توسعه معادن و صنایع معدنی خاورمیانه

سر. تعالی

معادن و صنایع معدنی قزاقستان

(۱۴۰۱/۰۲/۰۱)

فهرست مطالب

- ۱..... منابع طبیعی قزاقستان
- ۳..... ذخایر مواد معدنی عمده قزاقستان
- ۸..... صنایع معدنی قزاقستان
- ۸..... بزرگترین شرکت‌های متالورژی قزاقستان:
- ۱۰..... مراجع دولتی ذیربط در زمینه معادن و صنعت معدن
- ۱۱..... مهم‌ترین معادن کشور
- ۱۳..... فضای سرمایه‌گذاری در جمهوری قزاقستان
- ۱۳..... شرکت سهامی سرمایه‌گذاری قزاقستان - "KAZAKH INVEST"
- ۱۴..... مرکز مالی بین‌المللی آستانه AIFC

منابع طبیعی قزاقستان

در قزاقستان یکی از عمده‌ترین منابع رشد اقتصاد، استخراج معادن است. بیش از ۵ هزار معدن در این کشور وجود دارد که ارزش آنها ده‌ها تریلیون دلار برآورد می‌شود.

بنابر ارزیابی‌های علمی معتبر، قزاقستان جایگاه ششم از لحاظ ذخایر منابع طبیعی در جهان را داراست. اما با این وجود هنوز نمی‌تواند به طور بهینه از این امتیاز بهره‌مند شود. طبق محاسبات برخی کارشناسان، منابع زیرخاکی شناسایی شده قزاقستان حدود ۱۰ تریلیون دلار برآورد می‌شوند. ۹۹ عنصر از ۱۱۰ عنصر جدول مندلیف در قزاقستان شناسایی، ۷۰ عنصر کاوش شده و ۶۰ عنصر در حال حاضر استخراج و بهره‌برداری هستند. طبق برآورد دکتر دانیل فاین کارشناس منابع طبیعی موسسه فناوری ماساچوست آمریکا، در سال فروپاشی اتحاد جماهیر سوسیالیستی شوروی (سال ۱۹۹۱)، ۹۰ درصد سنگ معدن کروم، ۲۶ درصد مس، ۳۳ درصد سرب و روی و ۳۸ درصد تنگستن که در آن سال شوروی سابق در اختیار داشت، در قزاقستان بود. باید به این اضافه کرد که در شوروی سابق سهم ۸۲ درصد باریت، ۶۵ درصد فسفریت، ۲۹ درصد مولیبدن، ۲۲ درصد بوکسیت، ۲۰ درصد آزبست، ۱۳ درصد منگنز، ۱۲ درصد ذغال سنگ و غیره، از آن جمهوری قزاقستان بود.

در مقیاس جهانی قزاقستان هم اکنون بزرگترین تولیدکننده تنگستن و از نظر ذخایر آن در جایگاه اول، از نظر ذخایر سنگ‌های معدن کروم و فسفری در جایگاه دوم، مولیبدن در جایگاه چهارم، ذخایر کل سنگ آهن در جایگاه هشتم (۱۶,۶ میلیارد تن) بعد از برزیل، استرالیا، کانادا، ایالات متحده آمریکا، هند، روسیه و اوکراین قرار دارد. امروز برای کسی پوشیده نیست که علاقه بسیاری از کشورها از جمله ایالات متحده، چین، ژاپن و حتی پاکستان به قزاقستان، به دلیل پتانسیل بالای این کشور از نظر منابع مواد اولیه راهبردی، افزایش یافته است.

تاکنون تنها ۱۶۰ میدان نفت و گاز اکتشاف شده و ذخایر قابل استخراج به ۲,۷ میلیارد تن می‌رسد. اما همه این معادن و حوزه‌ها مورد بهره‌برداری قرار نمی‌گیرد. قزاقستان در صورت استفاده و بهره‌برداری مناسب پتانسیل نفتی خود جایگاهی کمتر از عربستان سعودی، کویت، امارات متحده عربی نمی‌داشت.

در حال حاضر در قزاقستان فقط سه پالایشگاه نفت آن هم با ظرفیت اندک وجود دارند:

۱. پالایشگاه آتیرائو (در سال ۱۹۴۵ ساخته شد) با ظرفیت ۵/۲ میلیون تن در سال؛

۲. پالایشگاه پاولادار با ظرفیت ۸ میلیون تن

۳. پالایشگاه شیمکنت با ظرفیت ۶,۲ میلیون تن (دو پالایشگاه اخیر در دهه ۷۰ ساخته شدند).

بخش قابل توجهی از نفت خام تولید قزاقستان فعلاً به روسیه می رود. ضمناً در پالایشگاههای مذکور، با اینکه بنزین با اکتان بالا، کک الکترودی و گوگرد تولید می شود، تولید فرآوردههای سبک نفتی ۳۶-۳۷ درصد، و عمق فرآوری نفت تنها ۴۸-۵۰ درصد است.

قزاقستان بخش قابل توجهی از ذخایر جهانی سنگهای معدن مس و پلی متال، نیکل، تنگستن، مولیبدن و دیگر فلزات کمیاب در اختیار دارد و از لحاظ ذخایر سنگ آهن، منگنز و کروم حائز رتبههای برتر جهانی است. در قزاقستان امروزی برآورد می شود حدود ۳۰۰ معدن طلا با ذخایر قابل توجه وجود داشته باشد که از میان آن ۱۷۲ بطور جزئی اکتشاف شده اند. در صورت سرمایه گذاری جدی، قزاقستان ظرف چند سال می تواند سالانه ۱۰۰ تن طلا تولید کند. در حالیکه امروز فقط ۱ درصد ذخایر زیرخاکی را بهره برداری می نماید.

ذخایر غنی مواد اولیه شیمیایی قزاقستان عبارتند از: ذخایر غنی پتاسیم و دیگر املاح، ترکیبات برم، سولفات ها، فسفوریت ها و انواع مواد اولیه برای صنایع.

ذخایر عظیم پیریت های گوگرد و سنگهای معدن پلی متالی، امکان گسترده بستر مناسبی برای اسید سولفوریک و سایر محصولات شیمیایی را فراهم می سازد که برای اقتصاد بسیار مهم هستند.

فرصت های نامحدودی برای تولید تقریباً همه نوع محصولات مورد استفاده در پتروشیمی (به ویژه اتیلن، پلی پروپیلن، لاستیک)، شوینده ها و صابون های مصنوعی، پروتئین میکروبیولوژیکی، الیاف و نخ های شیمیایی، رزین ها و پلاستیک های مصنوعی و سیمان وجود دارد. وسعت قابل توجه، زمین شناسی تاریخی پیچیده و ساختار متنوع آن در قزاقستان باعث وجود معادن متعدد در اعماق شده است. نفت صنعتی در بوم کاسپین، فلات پایین اورال و شبه جزیره مانگیشلاک شناسایی شده است. نواحی نفت خیز قزاقستان مساحت ۱ میلیون و ۷۰۰ هزار متر مربع یعنی ۶۲ درصد کل مساحت را در بر می گیرد. کارشناسان تنها نیمی از این حوزه های عظیم را عمدتاً در غرب کشور مطالعه کرده اند. ناحیه نفت و گاز اورال-امبی-اکتوبه مساحت بیش از ۴۰۰ هزار کیلومتر مربع را در بر می گیرد. ذخایر عظیم منابع طبیعی اهمیت زیادی برای آینده این کشور دارد. اما، شرایط سخت طبیعی مانع توسعه آنها می شود.^۱

ذخایر مواد معدنی عمده قزاقستان

ملاحظات	میزان ذخایر اثبات شده	رتبه جهانی قزاقستان به لحاظ ذخایر اثبات شده	گانی
در حال حاضر ۸۷ معدن در تراز دولتی قرار دارد. معدن شالکیا (واقع در ناحیه ژاناکورگان استان قلز اورد) بزرگترین معدن شناخته شده قزاقستان و پنجمین معدن بزرگ جهان محسوب شده و ذخیره آن ۴/۰۷ میلیون تن برآورد می‌گردد.	۲۴ میلیون تن (به ارزش تخمینی ۷۲/۲ میلیارد دلار، کافی برای ۲۵ سال).	۱	روی
قزاقستان دارای رتبه اول از نظر ذخایر شناسایی شده کروم است و ۱۵ درصد حجم جهانی استخراج را تضمین می‌کند. ذخایر ۹۰ معدن در تراز دولتی قرار گرفته که ۹۱ درصد آن در حال بهره برداری است. ذخایر عمده کروم در غرب قزاقستان واقع شده است.	۳۵۰ میلیون تن (به ارزش تخمینی ۹۷۲/۲ میلیارد دلار، کافی برای ۹۰ سال).	۱	کرم
-	-	۱	باریت
-	-	۱	تنگستن
-	-	۲	نقره
ذخایر ۸۲ معدن در تراز دولتی به ثبت رسیده است. معادن عمده ریدر، سوکولنایه و تیشینسکایه در استان قزاقستان شرقی واقع شده است.	۱۴۸ میلیون تن (به ارزش تخمینی ۲۴/۹ میلیارد دلار، کافی برای ۲۵ سال).	۲	سرب
قزاقستان از نظر ذخایر اورانیوم اکتشاف شده (بیش از یک سوم ذخایر جهان) در رتبه دوم جهان قرار دارد. کل منابع اورانیوم تقریباً ۱۵ میلیون تن است که حدود ۱.۱ میلیون تن آن را می‌توان با روش شستشوی زیرزمینی استخراج کرد. ۵۴ معدن در تراز دولتی قرار دارد. این در حالی است که حدود ۴۰ درصد از ذخایر اورانیوم مورد بهره برداری قرار می‌گیرد.	۹۰۰ هزار تن (به ارزش تخمینی ۱۴۳ میلیارد دلار، کافی برای ۱۰۰ سال).	۲	اورانیوم

ملاحظات	میزان ذخایر اثبات شده	رتبه جهانی قزاقستان به لحاظ ذخایر اثبات شده	کانی	
گیرد.				
-	-	۲	فسفر	.۸
این کشور ۶ درصد از ذخایر اثبات شده جهان و ۴ درصد از کل تولید آن را به خود اختصاص داده است. در تراز دولتی ۱۰۰ معدن قرار دارد که بیش از نیمی از آنها در حال فعالیت هستند. ذخایر مس تا حدود ۲۰ سال دیگر قابل دسترسی می باشد. ۷۰ درصد از حجم کل سنگ معدن مس استخراج شده در قزاقستان در منطقه زکازگان است.	۴۰ میلیون تن (به ارزش تخمینی ۲۵۳ میلیارد دلار، کافی برای ۳۰ سال).	۳	مس	.۹
-	-	۳	فلواریت	.۱۰
-	-	۴	مولیبدن	.۱۱

ملاحظات	میزان ذخایر اثبات شده	رتبه جهانی قزاقستان به لحاظ ذخایر اثبات شده	کانی
امروز قزاقستان با برخورداری از ۳ درصد ذخایر جهانی نفت و از نظر ذخایر تایید شده نفت جزو ۱۵ کشور برتر جهان قرار دارد. حوزه های نفت و گاز مساحت ۱ میلیون و ۷۰۰ هزار متر مکعب یعنی ۶۲ درصد مساحت کشور را در بر می گیرند که در آن ۱۷۲ حوزه نفت وجود دارد و از میان آن بیش از ۸۰ حوزه مورد بهره برداری قرار می گیرد. کارشناسان تنها نیمی از این حوزه های عظیم را عمدتاً در غرب کشور مطالعه کرده اند. بیش از ۹۰ درصد ذخایر نفت در ۱۵ میدان بزرگ تنگیز، کاشاگان، کاراچگاناک، اوزن، ژتی بای، ژناژول، کالامکاس، کینکیاک، کاراژانباس، کومکال، بوزاچی شمالی، علیبیک مولا، پروروای مرکزی و شرقی، کینبای و کورولفسکویه متمرکز شده است. میداین در قلمرو شش استان از استان های چهارده گانه قزاقستان قرار دارند؛ یعنی استان های آکتوبه، آتیرائو، قزاقستان غربی، کاراگانندی، قزل اوردا و مانگیستانو. این در حالی است که ۷۰ درصد ذخایر هیدروکربن در غرب قزاقستان قرار دارد.	ذخایر اثبات شده: ذخایر اثبات شده ۲/۷ میلیارد تن (به ارزش تخمینی ۷۶۶٫۸ میلیارد دلار، کافی برای ۹۰ سال). قزاقستان از نظر ذخایر شناسایی شده در جهان رتبه هفتم دارد. با روند کنونی مصرف، طبق گزارش های مختلف، نفت از ۷۰ تا ۹۰ سال دیگر قابل دسترس خواهد بود. ذخایر هیدروکربن اثبات شده هم در خشکی و هم در فلات قاره ۵/۵ میلیارد تن برآورد می شود. معدن کاشاگان در شمال خزر با ذخایر اولیه در حال استخراج ۱/۶۷ میلیارد تن هیدروکربن مایع برآورد می شود. (ذخایر تخمینی: ۶/۱ میلیارد تن) - نواحی نفت خیز کشور یعنی ۶۲ درصد کل مساحت را در بر می گیرد.	۷	نفت ^۱
	۱۶/۶ میلیارد تن	۸	سنگ آهن

^۱ بر پایه برخی گزارش ها ذخایر نفتی عمده فعال در غرب قزاقستان در نزدیکی سواحل دریای خزر شامل تنگیز، پروروا، کالامکاس و کاراژانباس تنها بخشی از ذخایر بزرگ نفتی هستند که هسته آن در بخش شمالی دریای خزر قرار داشته و ذخایر کلی آن شامل ۳ تا ۳/۵ میلیارد تن نفت و ۲ تا ۲/۵ تریلیون متر مکعب گاز، در ابعاد قابل توجه تخمین زده می شود. کل ذخایر تخمینی و اثبات شده نفت قزاقستان بیش از ۶/۱ میلیارد تن و ذخایر گاز ۶ تریلیون متر مکعب می باشد. در حالی که بیشترین تولید سالانه نفت قزاقستان فقط ۲۶٫۶ میلیون تن و گاز تنها ۸/۲ میلیارد متر مکعب گاز (در سال ۱۹۹۱) بود. نیاز داخلی این کشور فعلاً تنها در سطح ۱۸ الی ۲۰ میلیون تن نفت، ۵۰۰ هزار تن روغن روان کننده و ۱۶ الی ۱۸ میلیارد متر مکعب گاز در سال است.

ملاحظات	میزان ذخایر اثبات شده	رتبه جهانی قزاقستان به لحاظ ذخایر اثبات شده	کانی
	در قزاقستان بیش از ۳۰۰ معدن ذغال سنگ اکتشاف شده اند که بزرگترین آنها - معدن اکسیاستور - عمدتاً دارای لایه‌های بزرگ ذغال سنگ قهوه‌ای می‌باشد. حوضه ذغال سنگ کاراگاندی نیز ذخایری بیش از ۵۰ میلیارد تن ذغال سنگ کک شو دارد.	۸	۱۴. ذغال سنگ
	ذخایر اثبات شده ۹۰۲ تن (به ارزش تخمینی ۹۵ میلیارد دلار، کافی برای ۱۹ سال)، وجود حدود ۳۰۰ معدن طلا در قزاقستان برآورد شده است که تنها ۱۷۳ معدن به صورت جزئی اکتشاف شده‌اند. در صورت سرمایه‌گذاری جدی، قزاقستان ظرف چند سال می‌تواند سالانه ۱۰۰ تن طلا تولید کند.	۹	۱۵. طلا
	۱/۸۳۰ میلیارد متر مکعب - (به ارزش تخمینی ۲۷۴/۵ میلیارد دلار، کافی برای ۷۵ سال). قزاقستان از نظر ذخایر شناسایی شده گاز طبیعی رتبه پانزدهم در جهان دارد (براساس یک منبع ۳/۷ میلیارد متر مکعب، بر اساس دیگر منابع بیش از ۸ میلیارد متر مکعب). با روند کنونی مصرف، تا ۷۵ سال دیگر گاز قابل دسترسی خواهد بود. گاز طبیعی در قزاقستان عمدتاً در استان‌های غربی کشور تولید می‌شود. میادین قزل اویسکویه، کاراچیگاناک و ژانازول غنی‌ترین و سودآورترین میادین محسوب می‌شوند.	۱۵	۱۶. گاز

مجموعه شرکت‌های معدنی و متالورژی فعال در قزاقستان شامل بیش از ۲۰۰ شرکت استخراج و فرآوری معدن است که فروش محصولات آنها در حال حاضر به کشورهای اروپایی، آمریکا، چین، کره جنوبی، سنگاپور، مالزی و سایر کشورها صورت می‌گیرد. اولویت بر فرآوری عمیق مواد اولیه معدنی و تولید محصولاتی با ارزش افزوده بالا

در برنامه‌های توسعه آتی صنایع معادن قزاقستان قرار دارد. یعنی استقبال از سرمایه‌گذاری نه تنها بر استخراج معادن بلکه بر فرآوری آن هم متمرکز می‌باشد.^۲ در آینده نزدیک نیاز به افزایش سرمایه‌گذاری‌ها برای کارهای اکتشاف زمین‌شناسی وجود خواهد داشت. همچنین، دسترسی به مواد اولیه سنگ آهن، منگنز و کرومیت، در صورت افزایش ۱,۵ برابر حجم استخراج، به ۸۰ سال می‌رسد.

با اصلاحات حقوقی به‌عمل آمده، اکنون شرکت‌های بزرگ مانند "کازتسینک"، شرکت قزاق مس، شرکت تولید و فرآوری معدن سوکولوفسکو-ساربايسکويه، ايسپات کارمت و کازخروم، شرکت‌های فرآوری معدن و متالورژی این صنعت را به مجتمع‌های یکپارچه فناوری تبدیل کرده‌اند.

سهم متالورژی رنگین در کل حجم تولیدی صنعتی قزاقستان به ۱۵ درصد می‌رسد. پیشرفته‌ترین شرایط در کارخانه‌های صنعت مس ایجاد شده است. از نظر میزان تولید، قزاقستان در میان بزرگترین تولیدکنندگان جهانی مس قرار دارد. منبع مواد اولیه صنعت مس داخلی را معدن مس ژزکازگان با بیش از ۵۰ درصد حجم سالانه استخراج سنگ معدن مس در کشور تشکیل می‌دهد. توسعه این معدن را شرکت "قزاقس مس" به عهده دارد.

برترین شرکت استخراج و فرآوری معدن چندفلزی، شرکت "کازتسینک"، با سهم حدود ۷۰ درصدی در صنایع مربوطه می‌باشد. همچنین شرکت‌های "قزاق مس"، "نووا تسینک" و سایر شرکت‌ها در زمینه استخراج معادن سرب و روی فعالیت می‌کنند.

استخراج و فرآوری بوکسیت در کشور را فقط شرکت "آلومینیوم قزاقستان" (شرکت تابع ERG Group) انجام می‌دهد. منبع مواد اولیه این شرکت را ذخایر موجود در معدن بوکسیت کراسنووکتیبارسکی و تورگایسکی تشکیل می‌دهند. با راه‌اندازی زنجیره فناوری جدید در کارخانه آلومینیوم پاولادار، شرایطی برای استخراج آلومینا از بوکسیت‌های درجه پایین فراهم شده است.

در رابطه با متالورژی آهنی، در این زمینه فقط شرکت "ايسپات کارمت" (Arcelor Mittal کنونی) فعالیت می‌کند.

صنایع معدنی قزاقستان

صنعت معدن (معدنی) جمهوری قزاقستان یکی از رقابتی‌ترین بخش‌های اقتصاد کشور است که پس از سال ۱۹۹۹، عمدتاً به دلیل مشارکت سرمایه‌گذاری خارجی در توسعه این بخش از اقتصاد، وارد مسیر رشد پایدار شد.

قزاقستان پس از روسیه در بین کشورهای مستقل مشترک‌المنافع از نظر استخراج در رتبه دوم قرار دارد. علاوه بر این، نزدیکی قلمرویی این کشورها، همکاری اقتصادی نزدیک آنها را فراهم می‌کند. از جمله در زمینه فرآوری مواد خام (منابع مواد خام) استخراج شده، که ممکن است به زودی با ادغام بیشتر کشورها در چارچوب اتحادیه اقتصادی اوراسیا، تقویت شود. این کشور مقدار قابل توجهی از دیگر محصولات معدنی رنگی و صنعتی مانند آلومینا، آرسنیک، باریت، مولیبدن و سنگ فسفات تولید می‌کند. قزاقستان دارای ۳۰ درصد از ذخایر سنگ معدن کروم و ۲۵ درصد از سنگ معدن منگنز جهان است. از سنگ معدن استخراج شده فلزات غیرآهنی و آهنی و همچنین فلزات کمیاب تولید می‌شود. محصولات نورد بر پایه سرب و مس ساخته می‌شوند. قزاقستان یکی از بزرگترین تولیدکنندگان مس تصفیه شده در جهان است.

تا تاریخ ۱ ژانویه ۲۰۱۹، ۲۸۳۵ شخص حقوقی در صنعت معدن کشور ثبت شده است که ۱۷ شرکت با مشارکت دولتی، ۲۷۳ شرکت مشترک، ۳۵۴ شرکت خارجی. بزرگترین شرکت‌های صنعت معدن قزاقستان Eurasian Resources Group (ERG)، شرکت قزاق مس، شرکت کازتسینک، شرکت آرسپور میتال تمیرتائو، شرکت ملی هسته ای کازاتم پروم، شرکت "کارخانه تیتانیوم و منیزیم اوست کامنگورسک"، شرکت الکترومتالورژی تمیرتائو، شرکت متالورژی طراز، شرکت کی اس پی استیل، شرکت فرآوری معدن ژایرمسکی، شرکت فرآوری معدن ساکولوفسکو-ساربابایسکویه، شرکت قزاق آلتین، شرکت کازمینرالس و غیره محسوب می‌شوند.

بزرگترین شرکت‌های متالورژی قزاقستان:

- شرکت "آلومینیوم قزاقستان"، تولیدکننده آلومینا از معادن بوکسیت کیریگتاس (استان پاولادار)، کراسنووکتیابرسکویه (استان قوستانای)، تورگایسکویه (استان قوستانای). ظرفیت تولید: ۱/۴ میلیون تن آلومینا در سال.

- شرکت "آرسلور میتال تمیرتائو"، شرکت ذوب آهن و استخراج معدن است که کارخانه متالورژی کاراگاندی، بزرگترین کارخانه ذوب آهن قزاقستان را در شهر تمیرتائو استان کاراگاندی در اختیار دارد. ظرفیت: ۴/۱ میلیون تن فولاد در سال.
- شرکت "کارخانه پردازش فلزات رنگی بالخاش"، شرکت قزاقستانی تولیدکننده فلزات رنگی، واقع در شهر بالخاش استان کاراگاندی با ظرفیت ۲۲۰ هزار تن مس در سال.
- شرکت "کارخانه الکترولیز قزاقستان" واقع در شهر پاولادار، تنها شرکت تولیدکننده آلومینیوم در قزاقستان با ظرفیت ۲۵۰ هزار تن آلومینیوم در سال است.
- شرکت "کاز کروم" تولیدکننده مواد اولیه کرومی و آلیاژهای آهنی است که شامل "کارخانه غنی‌سازی معدن دونسکای"، "کارخانه آلیاژهای آهنی آکتوبه"، "کارخانه آلیاژهای آهنی آکسو"، "اداره معدن "کازمارگانتس" می‌باشد. ذخایر شرکت شامل بیش از ۲۲۰ میلیون تن سنگ معدن کروم با عیار متوسط حدود ۰/۵ درصد می‌باشد. این شرکت ۵/۶۱ میلیون تن سنگ معدن کروم استخراج و ۱/۷۹ میلیون تن آلیاژهای آهنی در سال ۲۰۲۰ تولید نموده است.
- شرکت "کازتسینک"، تولیدکننده بزرگ روی، سرب، مس و فلزات گرانبها - کارخانه‌های آن در استان‌های قزاقستان شرقی، کاراگاندی و آکمولو قرار دارند. تولید این شرکت در سال ۲۰۱۹ شامل ۲۹۳ هزار تن روی و ۱۲۹ هزار تن سرب بوده است.
- "شرکت غنی‌سازی معدن سوکولفسکو-ساربايسکويه"، بزرگترین شرکت استخراج و غنی‌سازی معدن سنگ آهن در قزاقستان و تابع Eurasian Resources Group می‌باشد. این شرکت معادن سوکولوفسکی، ساربايسکی، کاپارسکی و کورژونکولسکی، معدن سوکولوفسکی و معدن دولومیت آلکسیفسکی را در اختیار دارد. این شرکت در سال ۲۰۲۰، ۳۰/۸ میلیون تن سنگ آهن، ۸/۴ میلیون تن کنسانتره سنگ آهن و ۵/۳ میلیون تن گندله سنگ آهن استخراج و فراوری نموده است.
- شرکت "کارخانه تیتانیوم و منیزیم اوست کامنوگورسک"، تولید کننده تیتانیوم.
- شرکت "قزاق مس"، هلدینگ استخراج و فراوری سنگ معدن مس و تولید مس است. شرکت "قزاق مس" از نظر حجم تولید کنسانتره مس (۲۷۱ هزار تن) رتبه بیستم و از نظر تولید مس جوشدار و کاتدی (به ترتیب ۳۷۷ و ۳۶۵ هزار تن) در جهان دارد. گروه "قزاق مس" ۱۳ معدن فعال (۱۰ معدن زیرزمینی و ۳ معدن باز)، ۶ کارخانه فرآوری، ۲ کارخانه ذوب مس (کارخانه‌های ذوب مس ژزکازگان و بالخاش)، ۳ نیروگاه برق و یک معدن ذغال سنگ دارد.

مراجع دولتی ذیربط در زمینه معادن و صنعت معدن

وزارت بوم‌شناسی، زمین‌شناسی و منابع طبیعی جمهوری قزاقستان:

وزارت بوم‌شناسی، زمین‌شناسی و منابع طبیعی جمهوری قزاقستان نهاد اجرایی مرکزی جمهوری قزاقستان است که مدیریت دولتی سیاستگذاری، هماهنگی فرایندهای مدیریت در زمینه‌های حفظ محیط زیست، توسعه "اقتصاد سبز"، برخورد با پسماندها (به استثنای پسماندهای شهری، پزشکی و رادیوآکتیو)، حفاظت، نظارت و کنترل بر بهره‌برداری از منابع طبیعی، مطالعه زمین‌شناسی دولتی منابع زیرزمینی، بازتولید منابع معدنی و مواد اولیه، بهره‌برداری و حفظ منابع آب، تامین آب، فاضلاب، جنگلداری، حفظ، بازتولید و استفاده از حیات وحش و مناطق حفاظتی ویژه را انجام می‌دهد.

کمیته زمین‌شناسی وزارت بوم‌شناسی، زمین‌شناسی و منابع طبیعی جمهوری قزاقستان: که وظایف آن اجرای عملکرد تنظیمی، اجرایی و نظارتی و مشارکت در اجرای راهبردهای وزارت در زمینه مطالعات زمین‌شناسی دولتی، بازتولید منابع معدنی و مواد اولیه و بهره‌برداری بهینه و جامع از منابع زیرخاکی است.

وزارت صنعت و توسعه زیربنایی جمهوری قزاقستان: که وظیفه مدیریت در زمینه‌های صنعت و توسعه صنعتی-نوآوری، حمل و نقل و پشتیبانی، توسعه علمی و فناوری کشور، مجتمع معادن و متالورژی، توسعه تامین‌کنندگان داخلی، ماشین‌سازی، صنایع ذغال سنگ، شیمی، داروسازی و پزشکی، صنایع سبک، میل‌سازی، صنعت ساختمان سازی و تولید مصالح ساختمانی به عهده دارد.

شرکت سهامی "شرکت ملی زمین‌شناسی "کازگنولوژی" که ۱۰۰ درصد سهام آن متعلق به کمیته زمین‌شناسی وزارت محیط زیست، زمین‌شناسی و منابع طبیعی جمهوری قزاقستان است. این شرکت در سه زمینه محوری فعالیت می‌کند:

-مطالعه زمین‌شناسی منابع زیرخاکی؛

-جذب سرمایه‌گذاری خارجی در بخش اکتشافات زمین‌شناسی؛

-انتقال فناوری‌های پیشرفته.

شرکت سهامی "شرکت ملی معدن "نائو-کین سامروک"، از شرکت‌های تابع "صندوق رفاه ملی "سامروک-کازینا" است. سرپرست ریاست هیات عامل آقای ایتمگنوف نورلان گایسانویچ. این شرکت به منظور تامین فعالیت‌های بهره‌برداری موثر از معدن در زمینه‌های:

- اکتشاف، توسعه، استخراج، فرآوری و فروش مواد معدنی جامد؛
- مدیریت موثر بر بسته های سهام تحویل داده شده شرکت‌های صنعت معدن و متالورژی؛
- توسعه و راه اندازی فناوری های دانش بنیان و موثر در صنعت معدن و متالورژی؛
- بازتولید منابع معدنی و مواد اولیه کشور؛
- توسعه معادن خارج از تراز دولتی.

مهم ترین معادن کشور

گاز طبیعی: Kyzylayskoye, Kamenskoye, Zhalgiztyube, Darya, Amangeldinskoye, Ulyanovskoye, Tenge, Karachaganakskoye, Kisimbay, Imashevskoye, Rozhkovskoye, Port Arthur, Khvalynskoye, Ushkultas, Tsyganovskoye که توسط شرکتهای کاراچیگاناک پترولیوم اوپریتینگ، گاز موناوی گاز و سی ان پی سی-آکتوبه موناوی گاز در حال بهره برداری هستند.

نفت: آکتوتی، آلاتیوبه، آمانگلدی، آریسکوم، آسار، آریستانوفسکویه، اونزوف، اشچیسای، بولگانمولا، بورکیلداکتی، بوزاچی شمالی، گرمیاچینسکویه جنوبی، دوسور، دوشان، ژاکسی مای، ژاناژول، ژتیبای، ژیلاندی، ایلاماسکو، کابورونا، کابورونا Karakuduk, Karatube, Karsak, Kashagan, Kemerkol, Kisimbay, Royal, Kumkol, Makat, Makhat, Marine, Oimasha, مرز، کنار جاده، Prorva, Sagyz, Tenge, Turkmenoi, Uzen, Urikhtau, Khazar, Khvalynskoye, Central, Tsyganovskoye, Chinarevskoye، شینگیز که توسط شرکت های کازموناوی گاز، تنگیزشورویل و سی ان پی سی-آکتوبه موناوی گاز در حال بهره برداری هستند.

اورانیوم: اینکای، بوندوفسکویه، مینکودوک، موینکوم، کانژوگان، ژاپاک، زارچنویه، ایرکول، خراسان شمالی، کامیشوویه، سمیزبای، ویکتوروفسکویه، گراچفسکویه، کرتاسه، زائوزرنویه، کولژاتسکویه، سولووشوکینسکویه که توسط شرکت ملی هسته ای کازاتم پروم در حال بهره برداری است.

روی، تنگستن و باریت: Zhairem, Maleevskoe, Chekmar, Shalkiya, Verkhnekayraktinskoe, Karaobinskoe, Karagaylinskoe که توسط شرکت‌های کاراگانندی تسومت و نوواتسینک در حال بهره برداری است.

طلا: Akbakayskoye, Akbeitskoye, Aksuskoye, Arkarlinskoye, Bestobinskoye, Vasilyevsky, Dalabayskoye, Eshkiolmes, Zharkulakskoye, Zhitikarinsky, Suzdalskoye, Zholymbetskoye که توسط شرکت آلتین آلماس در حال بهره‌برداری است.

مولیبدن: Karaobinskoye, Shorsskoye, Boshchekulskoye, Karatasskoye توسط شرکت اورکن شرکت تابع قزاق مس در حال بهره‌برداری است.

مس: آکتوگای، بوزشاکول، ایتاوز، زایسان، کاراتاس توسط شرکت‌های شرکت مس آکتوبه، شرکت اورکن، شرکت توران در حال بهره‌برداری است.

نیکل: شوچنکوئه، گورنوستایفسکوئه، اکیباستوز-شیدرتینسکوئه توسط شرکت‌های SAT&Co Managing Company و کازنیکل در حال بهره برداری است.

آهن: آبایلینسکویه، حوضه سنگ آهن آیات، البیراوین، ایرسوسکایه، کراژالسکویه، سربایسکویه توسط شرکت های اورکن و توران در حال بهره برداری است.

منگنز: کاراژالسکویه که توسط شرکت منگنز ژایرم در حال بهره‌برداری است.

سرب: بایژانسایسکویه، کایراکتینسکویه و کاراگایلینسکویه که توسط شرکت قزاق مس در حال بهره برداری است.

نقره: آلابوگا، لاجینخانا، تاکیرنایه، کویازبای، بوتابوروم، پشوکتائو، ناوراسبای، شاپتیکول، پاولوفسکویه که توسط شرکت قزاق مس در حال بهره برداری است.

قزاقستان رتبه ۱ از نظر ذخایر تنگستن با سهم ۶۳ درصد ذخایر دارد که به لحاظ فیزیکی حدود ۲ میلیون تن است.

در زمینه تنظیم فعالیت‌های معادن و بهره‌برداری معادن، قانون جمهوری قزاقستان "در مورد معدن و بهره‌برداری معدن" مصوب در ۲۷ دسامبر سال ۲۰۱۷ وجود دارد.

مرکز مالی بین‌المللی آستانه – AIFC

به منظور اجرای برنامه "۱۰۰ گام مشخص"، مرکز داوری بین‌المللی - IAC و دادگاه مستقل AIFC در داخل مرکز مالی بین‌المللی آستانه AIFC ایجاد شد که فعالیت‌های عملی خود را در ۱ ژانویه ۲۰۱۸ آغاز کرده است.

فعالیت‌های دادگاه AIFC و IAC مطابق با مصوبات شورای مدیریتی AIFC مورخ ۵ دسامبر ۲۰۱۷ "در مورد دادگاه AIFC" و "در مورد IAC" بر اساس اصول حقوق عمومی انگلستان و ولز و استانداردهای مراکز مالی بین‌المللی صورت می‌گیرد.

دادگاه AIFC یک نهاد مستقل AIFC است که حل و فصل منصفانه و بی‌طرفانه اختلافات تجاری و مدنی را بر اساس اصول دادگاه انگلیس را فراهم می‌آورد. دادگاه AIFC نه تنها برای شرکت‌کنندگان AIFC، بلکه برای کلیه اشخاص حقوقی و حقیقی در صورت وجود توافق کتبی طرفین در قرارداد یا در توافقنامه جداگانه، آزاد است. قضات AIFC افرادی هستند که در زمینه‌های حقوقی و قضایی انگلستان کار می‌کنند.

IAC به نوبه خود جایگزینی برای دادگاه AIFC به عنوان مرکزی برای حل و فصل اختلافات خارج از دادگاه ارائه می‌کند. IAC قوانین داوری را بر اساس استانداردهای بین‌المللی ایجاد کرده است، داوران بین‌المللی برای حل و فصل مؤثر اختلاف در دسترس هستند. بنابراین، دادگاه AIFC و IAC نهادهایی برای حل و فصل اختلافات قضایی و خارج از دادگاه در سطح نهادهای حل اختلاف جهانی شناخته شده هستند.

به عنوان بخشی از آزادسازی رژیم روادید، فهرست کشورهایی که رژیم بدون روادید برای آنها ارائه شده به ۷۳ کشور افزایش یافته است (یک طرفه - ۵۴، دو طرفه - ۱۹). اتباع خارجی می‌توانند بدون مراجعه به سفارت ویزای الکترونیکی دریافت کنند. (ویزاهای الکترونیکی توریستی برای شهروندان ۱۱۷ کشور، ویزای تجاری و پزشکی برای شهروندان ۲۳ کشور صادر می‌شود) و غیره.

این اصلاحات امکان افزایش رقابت پذیری کشور قزاقستان را در سطح بین المللی فراهم کرده است.
کشورهای عمده سرمایه گذار از سال ۲۰۰۵ تا ۹ ماه سال ۲۰۱۹ هلند (۹۴/۴ میلیارد دلار)، ایالات متحده آمریکا (۵۱/۲ میلیارد دلار)، سوئیس (۲۶/۸ میلیارد دلار)، چین (۱۹/۸ میلیارد دلار)، بریتانیا (۱۸/۳ میلیارد دلار) بودند.

سفارت جمهوری اسلامی ایران - نورسلطان

۱۴۰۱/۰۲/۰۱

فهرست منابع:

¹ Available at:

<https://dspace.enu.kz/bitstream/handle/data/11415/bogatstvo-nedr-kazakhstan.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

² Available at:

https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/dsd/dsd_aofw_ni/ni_pdfs/NationalReports/kazakhstan/mining_rus.pdf

³ Available at:

<http://www.investkz.com/journals/35/279.html>